კომუნისტი

ყოველდღიური გაზეთი

№ 242 ოთხშაბათი, 21 დეკემბერი, 1921 წ.

ორგანო ს. კ. კ. ცენტრ. და თბილისის კომიტეტის და საქ. ფედკომის

წელიწადი პირველი

21 დეკემბერი ოთხშაბათი

1906. ექსპრიაში შემოილეს ს უველთაო საარჩევნო უფლება.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კრწანისის ქუჩა №4. რედაქცია ყოველ დღე გარდა უქმედებისა დღე. 10 ს. – 2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 1476. მდივნის № 1 ადმინისტრ. №

„შემთანხმებლები“ პოზიციაზე განაპირდნენ

სულ მხოლოდ რამოდენიმე თვეა, რაც დიდი საბჭოთა ფედერაცია შედგა ახალი ეკონომიური პოლიტიკის გზაზე და ყველასთვის, როგორც ჩვენი მტრებისთვის, ისე მეგობრებისთვის, აშკარა ხდება დღეს ის პოლიტიკის წარმოებით მიღწეული დადებითი შედეგები. მისი მიზანი იყო და არის დაწოლილ მეურნეობის ფეხზე წამოყენება და საზოგადოებრივ ძალთა ისეთი გადაჯგუფება, რომელიც რევოლუციონერ მზრდელთა მისეს და მათ პარტიას ქმისცემდა საშუალებას სახელმწიფოებრივი ძალა-უფლების შენარჩუნებას კაპიტალისტური ურთიერთობით გარეშემორტყმის პირობებში. ამისი ეკონომიური პოლიტიკის შესაძლებელ შედეგებს რუსეთში საბჭოთა რეჟიმის განსამტკიცებლათ, იმ თავიდან კარაულ გრძნობდნენ ამ რეჟიმის ყველაზე უფრო ცვლილი მტრები რევოლიციის ბანაკიდან. ისინი არ მალავდნენ, რომ თუ რევოლუციონერი მთავრობა შესძლებდა მის გატარებას და ამაში მას ხელს ვერ შეუშლიდნენ მოწინააღმდეგე ძალები შავი წარსულის, ახალი რეჟიმის დასაფუძნობი ბაზა გაფართოვდებოდა და ამნაირათ შეიქნებოდა პირობები მისი განვითარების. ასეთი შეიდეულება ედო სხვათა შორის სოფლელთა მთელ რიგ გადმოსვლებს თეთრგვარდიელებისას რუსეთში. დღეს ისინიც იძულებული არიან გამოუტეხონ, რომ ამ ცდამ უშედეგოთ ჩაიარა და რევოლუციონერი მთავრობა აღწევს თავის მიზანს. შედეგები ახალი ეკონომიური და სასურსათო პოლიტიკის დასანახი ხდება ყველასთვის.

წარმოება მთელ რიგ ძნიშნელოვან ცენტრებში უკვე ადგილს. მრომის ნაყოფიერება მატულობს. ლეგკაცობას სიმუხლება ეძლევა თავის მეურნეობის გაფართოებას: და პოლიტიკურათ ახალ რეჟიმს ფრიგდება. მსხვილი მრეწველობის დაწოლა ბანკსა ხელთ მოიყრის დაქსაქსული გზადაგზა-ობით ზედმეტად პროლეტარიატის ძალას ეკონომიური ცხოვრებაზე მათ-ტან პატრონობას და მომპირობის უფრო ინტენსიურათ აწყობას. უფრედ წოდებული „სოციალისტური“ პარტიები, მენშევიკები და ეს-ერები, პროგრამულ-ტაქტიკურ გზადაბნეულობიდან ჯერაც ვერ გამოსულნი და მათი მნიშვნელობის შინაურ პოლიტიკურ ცხოვრებაში თითქმის არარაობას უდრის. ბერეულიზელი ინტელიგენციის ერთ ნაწილში, რომელიც ამ პარტიებს ემხრობა კონტრ რევოლიუციას, ამტყვარია სასტიკი პოლემიკა. სტარვე ბრალს სდებს მილიუკოვს იმაში, რომ თავის დღევანდელი გამოსვლებით ის მორალურ-პოლიტიკურათ სპობს დიდი რუსეთის აღდგენაზე მომუშავე ძალებს. თავის მხრით უკანასკნელი ამტყვრებს პირველს, რომ ის ალეთს ვერ უღებს შეჭნილ მდგომარეობას, გაყინულია კონტრ-რევოლიუციონერი ლიბერალიზმის ძველ ფორმებუში, რომელთა პრაქტიკულმა გამოხატულებამ გამანადგურებელი დამარცხება განიცადა ყირიმის ნახევარ კუნძულზე ერთი წლის წინეთ.

სამეთაო ასეთი მსჯელობა ერთ აღიარეთის იწვევს თეთრგვარდიელებში და მათი საზღვარგარეთელი პრესა საცსა სასოწარკვეთილებით. ყველა ერთათ ეს შავი სამხის მოცდენულები იღაშქრებენ ერეულ წოდებულ ხალხ ჯურის „შემთანხმებლობის“ წინააღმდეგ, რომელებიც საკმაოდ აღმოჩნდნენ კონტრ რევოლიციონერი ინტელიგენციის ბანაკში და რომელთა ზნა რაც დრო მიდის, მით უფრო და უფრო გარკვეული ხდება. რევოლიციის პროცესში ჩვენ ვიხილეთ ერთი ტიპი ამ შემთანხმებლების. ესენი იყვნენ მენშევიკები და ესერები, რომელებიც ჰქადაგებდნენ შეთანხმებას ლენინიზმის ერეულ ბუნებასთან, ხოცა ითქვანი თვით შავ რეაქციასთან, რაც არსებითად ერთი და იგივე იყო. დღეს ჩვენ მოწმენი ვხდებით „შემთანხმებლობის“ ახალი ტიპის გამოჩენის. ეს შემთხვევაში უკვე კონტრ-რევოლიციის ბანაკიდან. ისინი, ტარშენენცკინი ანში, ლარჩენკოები და ამნაირები შეიქნებოდა პირობები მისი განპტკიცებისა. ასეთი შეიდეულება ედო სხვათა შორის სოფლელთ მთელ რიგ გადმოსვლებს თეთრგვარდიელებისას რუსეთში. დღეს ისინიც იძულებული არიან გამოუტეხონ, რომ ამ ცდამ უშედეგოთ ჩაიარა და რევოლიციონერი მთავრობა აღწევს თავის მიზანს. შედეგები ახალი ეკონომიური და სასურსათო პოლიტიკის დასანახი ხდება ყველასთვის.

წარმოება მთელ რიგ ძნიშნელოვან ცენტრებში უკვე ადგილს. მრომის ნაყოფიერება მატულობს. ლეგკაცობას სიმუხლება ეძლევა თავის მეურნეობის გაფართოებას: და პოლიტიკურათ ახალ რეჟიმს ფრიგდება. მსხვილი მრეწველობის დაწოლა ბანკსა ხელთ მოიყრის დაქსაქსული გზადაგზა-ობით ზედმეტად პროლეტარიატის ძალას ეკონომიურ ცხოვრებაზე მათ-ტან პატრონობას და მომპირობის უფრო ინტენსიურათ აწყობას. უფრედ წოდებული „სოციალისტური“ პარტიები, მენშევიკები და ეს-ერები, პროგრამულ-ტაქტიკურ გზადაბნეულობიდან ჯერაც ვერ გამოსულნი და მათი მნიშვნელობის შინაურ პოლიტიკურ ცხოვრებაში თითქმის არარაობას უდრის. ბერეულიზელი ინტელიგენციის ერთ ნაწილში, რომელიც ამ პარტიებს ემხრობა კონტრ რევოლიციას, ამტყვარია სასტიკი პოლემიკა. სტარვე ბრალს სდებს მილიუკოვს იმაში, რომ თავის დღევანდელი გამოსვლებით ის მორალურ-პოლიტიკურათ სპობს დიდი რუსეთის აღდგენაზე მომუშავე ძალებს. თავის მხრით უკანასკნელი ამტყვრებს პირველს, რომ ის ალეთს ვერ უღებს შეჭნილ მდგომარეობას, გაყინულია კონტრ-რევოლიციონერი ლიბერალიზმის ძველ ფორმებუში, რომელთა პრაქტიკულმა გამოხატულებამ განიცადა დამარცხება განიცადა ყირიმის ნახევარ კუნძულზე ერთი წლის წინეთ.

სამეთაო ასეთი მსჯელობა ერთ აღიარეთის იწვევს თეთრგვარდიელებში და მათი საზღვარგარეთელი პრესა საცსა სასოწარკვეთილებით. ყველა ერთათ ეს შავი სამხის მოცდენულები იღაშქრებენ ერეულ წოდებულ ხალხ ჯურის „შემთანხმებლობის“ წინააღმდეგ, რომელებიც საკმაოდ აღმოჩნდნენ კონტრ რევოლიციონერი ინტელიგენციის ბანაკში და რომელთა ზნა რაც დრო მიდის, მით უფრო და უფრო გარკვეული ხდება. რევოლიციის პროცესში ჩვენ ვიხილეთ ერთი ტიპი ამ შემთანხმებლების. ესენი იყვნენ მენშევიკები და ესერები, რომელებიც ჰქადაგებდნენ შეთანხმებას ლენინიზმის ერეულ ბუნებასთან, ხოცა ითქვანი თვით შავ რეაქციასთან, რაც არსებითად ერთი და იგივე იყო. დღეს ჩვენ მოწმენი ვხდებით „შემთანხმებლობის“ ახალი ტიპის გამოჩენის. ეს შემთხვევაში უკვე კონტრ-რევოლიციის ბანაკიდან. ისინი, ტარშენენცკინი ანში, ლარჩენკოები და ამნაირები შეიქნებოდა პირობები მისი განპტკიცებისა. ასეთი შეიდეულება ედო სხვათა შორის სოფლელთ მთელ რიგ გადმოსვლებს თეთრგვარდიელებისას რუსეთში. ახლა ისინიც იძულებული არიან გამოუტეხონ, რომ ამ ცდამ უშედეგოთ ჩაიარა და რევოლიციონერი მთავრობა აღწევს თავის მიზანს. შედეგები ახალი ეკონომიური და სასურსათო პოლიტიკის დასანახი ხდება ყველასთვის.

წარმოება მთელ რიგ ძნიშნელოვან ცენტრებში უკვე ადგილს. მრომის ნაყოფიერება მატულობს. ლეგკაცობას სიმუხლება ეძლევა თავის მეურნეობის გაფართოებას: და პოლიტიკურათ ახალ რეჟიმს ფრიგდება. მსხვილი მრეწველობის დაწოლა ბანკსა ხელთ მოიყრის დაქსაქსული გზადაგზა-ობით ზედმეტად პროლეტარიატის ძალას ეკონომიურ ცხოვრებაზე მათ-ტან პატრონობას და მომპირობის უფრო ინტენსიურათ აწყობას. უფრედ წოდებული „სოციალისტური“ პარტიები, მენშევიკები და ეს-ერები, პროგრამულ-ტაქტიკურ გზადაბნეულობიდან ჯერაც ვერ გამოსულნი და მათი მნიშვნელობის შინაურ პოლიტიკურ ცხოვრებაში თითქმის არარაობას უდრის. ბერეულიზელი ინტელიგენციის ერთ ნაწილში, რომელიც ამ პარტიებს ემხრობა კონტრ რევოლიციას, ამტყვარია სასტიკი პოლემიკა. სტარვე ბრალს სდებს მილიუკოვს იმაში, რომ თავის დღევანდელი გამოსვლებით ის მორალურ-პოლიტიკურათ სპობს დიდი რუსეთის აღდგენაზე მომუშავე ძალებს. თავის მხრით უკანასკნელი ამტყვრებს პირველს, რომ ის ალეთს ვერ უღებს შეჭნილ მდგომარეობას, გაყინულია კონტრ-რევოლიციონერი ლიბერალიზმის ძველ ფორმებუში, რომელთა პრაქტიკულმა გამოხატულებამ განიცადა დამარცხება განიცადა ყირიმის ნახევარ კუნძულზე ერთი წლის წინეთ.

სამეთაო ასეთი მსჯელობა ერთ აღიარეთის იწვევს თეთრგვარდიელებში და მათი საზღვარგარეთელი პრესა საცსა სასოწარკვეთილებით. ყველა ერთათ ეს შავი სამხის მოცდენულები იღაშქრებენ ერეულ წოდებულ ხალხ ჯურის „შემთანხმებლობის“ წინააღმდეგ, რომელებიც საკმაოდ აღმოჩნდნენ კონტრ რევოლიციონერი ინტელიგენციის ბანაკში და რომელთა ზნა რაც დრო მიდის, მით უფრო და უფრო გარკვეული ხდება. რევოლიციის პროცესში ჩვენ ვიხილეთ ერთი ტიპი ამ შემთანხმებლების. ესენი იყვნენ მენშევიკები და ესერები, რომელებიც ჰქადაგებდნენ შეთანხმებას ლენინიზმის ერეულ ბუნებასთან, ხოცა ითქვანი თვით შავ რეაქციასთან, რაც არსებითად ერთი და იგივე იყო. დღეს ჩვენ მოწმენი ვხდებით „შემთანხმებლობის“ ახალი ტიპის გამოჩენის. ეს შემთხვევაში უკვე კონტრ-რევოლიციის ბანაკიდან. ისინი, ტარშენენცკინი ანში, ლარჩენკოები და ამნაირები შეიქნებოდა პირობები მისი განპტკიცებისა. ასეთი შეიდეულება ედო სხვათა შორის სოფლელთ მთელ რიგ გადმოსვლებს თეთრგვარდიელებისას რუსეთში. ახლა ისინიც იძულებული არიან გამოუტეხონ, რომ ამ ცდამ უშედეგოთ ჩაიარა და რევოლიციონერი მთავრობა აღწევს თავის მიზანს. შედეგები ახალი ეკონომიური და სასურსათო პოლიტიკის დასანახი ხდება ყველასთვის.

პირველი გაფრთხილება

პროლეტარული რევოლიციის ზეგი მოხდა ინტელიგენციის ის ნაწილისაც, რომელიც წინეთ, თვით მენშევიკების ხანაში, „სახოვდომებით ეზრის“ პარიტეტად ითვლებოდა. ეს ნაწილია—სტუდენტობა, თაემოყრილი და ვაერთიანებული მეცნიერების ტაძრის ეკდელ შუა. ზოგადი რევოლიციონერობა შეიცვალა კლასობრივ ბანაკებით დაყოფით: სტუდენტობის პროლეტარული ნაწილი მიებრო მუშურ-გლეხურ რევოლიციას, წვრილბურჟუაზიული და ბურჟუაზიული ცრუმორწმუნეობით აღსავე ნაწილმა კი დაიკავა შეურაგებლობის პოზიცია მსჯელად ბურჟუაზიული ინტელიგენციისა.

საბჭოთა რევოლიციის ოთხი წლის განვითარებას, მას ძლევამოსილებას ბოლოს მაინც თავისი გაიტანა და ინტელიგენცია აიძულა შეცდომის აღიარებაზე და მონაწილეობაზე. ის ძირითადი ფსიხოლოგიური გარდატეხა, რაიც დღეს ხდება რუსეთის ინტელიგენციის ფართო წრეებში, მოსალოგებელია საბჭოთა ხელისუფლების იდეის სრული გამარჯვების. რუსეთის განდგომილ სტუდენტობამ თუ რა ადრე განიცადა ასეთი გარდატეხა, მან დროზე ალღო აიღო რევოლიციურ ვითარებას და დაიჭირა ადგილი იქ, სადაც შეიძლებოდა ყოფნა და ბრძოლა ახალგაზრდა ინტელიგენციას, რომელსაც სწყრება ცოდნით ბრძოლა შრომელი ხალხის საბედნიეროთ და არა შრომის დამჩაგრელთა დიქტატურის დასაბრკოლებლათ და ვასამგრძელთან. სტუდენტობის მასხან ხელახლა დაანთო გული შრომელთა ენასტენის ალი და მუშურ-გლეხური დიქტატურის ბანაკში დგება დღეს.

საქართველოს სტუდენტობა, ბუნებრივია, ასეთ სადენურებს ვერ გაეცილება აქამდის. სები შოს განმავლობაში ის სულ-გულით მეხვეოდა სოციალისტ-ფედერალისტების და სხვა მენშევიკების მიერ მოწყობილ ჰაერს, ის შემდგარ გზაზე შედგა თავ-დანებე, როცა საეთაო-ეროვნულ და ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ წეობილების მიებრო შრომელთა ძალა-უფლების, საბჭოთა წყობილების წინააღმდეგ. მაგრამ ეს შეცდომა არ არის საკარანდაში ლრმა ქლასობრივი ბუნებით: საქართველოს მცხოვრებთა უმეტესობა შრომის შვილებია და სტუდენტობის უმეტესობაც შრომის ოჯახებიდან არის გამოსული.

და თუ დღესაც, საბჭოთა ხელისუფლების ცხრა თვის არსებობის შემდეგ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტობა ვერ გაორკეულა სპოლოდ და ვერ დაეწერია თავისი ადგილი შეუნ გლეხური ბის ბრძოლის ბანაკში, ეს იხსნება ერთი მხრით ჩვენი უმოქმედობით სტუდენტობის მასხეში, მეორე მხრით კი—სტუდენტობის ცალკე ნაწილის თავშეუბედობით.

ჩვენ არ შეკვილართ სტუდენტობაში ჩვენი პრინციპები, ჩვენი აგიტაციით საბჭოთა სისტემის პოპულარიზაციით, შრომელთა დიქტატურის ძირითადი თვისებების დემონსტრაციით არ მოვსულვართ და არ უხელიხ ჩვენს სტუდენტობას.

ამ გარემოებით სარგებლობს ერთი ნაწილი შავიასეული სტუდენტობისა, რომელსაც ბეჯითად გაუვლია კვლის უნივერსიტეტის კურსი მენშევიკების გასაკუთრებული ბანაკი და ახლა ცდილობს ამ ბანაკის ბელისუფლების ორგანოებში შეჭრას, ისე, თითქოს ეს ორგანოები ჩვენ ვართ, ჩვენ ვაკონტროლებთ მათ საქმიანობას და ჩვენ ვაძლევთ მათ ხელმძღვანელობას.

ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ ის მოწაფეობითი ატმოსფერა, რომელიც დღეს ფაქტიურათ სუფევს სახელმწიფოებრივ სისტემა, ხელს შეუწყობს ამ ნაწილის გაწმენდას და ის ელემენტები, რომელნიც ჯერ კიდევ ვერ გაერკვნენ ახალ ვითარებაში, ან ვერ გაბედეს ამ ვითარებასთან შეგუება, ან ბოლოს და ბოლოს ვერ გაიგეს ის ისტორიული ამოცანები, რომელიც ჩვენ ვართ ამ ეპოქის წინაშე, ეს ელემენტები ან ჩვენ მოვიშორებთ ან ისინი თვითონ მოვლენ ჩვენ ბანაკში.

ᲕᲘᲗᲔᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲔᲑᲨᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

არჩევნები ხაჯაში.

ერეგანში 19 დეკემბერი. მუშათა და წითელარმიელთა დეპუტატების ქალაქის საბჭოში არჩევნების წინასწარი აგიტაცია დაიოდა. არჩევნები დაიწყება 20 დეკემბერს და გაგრძელდება ერთ კვირას. 20 დეკემბერს შესდება სარჩევნო სპორთ კრება, ტრანსპორტის, მელიორაციის, აღმშენებლობა, სახალო კომისარიატის და კომუნალურ მეურნეობის მეზობელთა კავშირებისა.

პედაგოგიური მუზეუმი.

ვიდთა განმანათლებლობაში 17 დეკემბერს შესდგა საზეიმო კრებაზე სომხეთის პირველი პედაგოგიურ მუზეუმისა.

სომხეთის სახელმწიფო გამომცემლობა.

გამომცემლობითი საქმის ტექნიკური ბრძოლა მოვკარების მიზნით სახელმწიფო გამომცემლობამ მიიღო მთელი რიგი ზომები. მოსკოვიდან და ბაქოდან სპეციალის სომხური შრიფტი. პირველ რიგში შეუდგებიან სახელძღვანელოების ბეჭდვას. სახელმწიფო გამომცემლობასთან დაარსებულია პედაგოგიური და სპრობაგანდო განყოფილებანი. ვამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

პიონერთაფიული ცენტრები.

ლომეთში ისოთ-ამწყობთა უყოლეობის და საერთოდ პოლეგრაფიტების საქორობის გამო, სამ. განათლების კომისარიატის დადგენილებით, პირველ სახელმწიფო სტამბასთან დაარსებულია პიონერთა ცენტრი. ამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

პიონერთაფიული ცენტრები.

ლომეთში ისოთ-ამწყობთა უყოლეობის და საერთოდ პოლეგრაფიტების საქორობის გამო, სამ. განათლების კომისარიატის დადგენილებით, პირველ სახელმწიფო სტამბასთან დაარსებულია პიონერთა ცენტრი. ამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

სახალხო სასურსათო კომისარიატის მიღებაზეებიდან.

ერეგანში ჩამოვიდა სახ. სას. კომისარიატის სახელზე მატარებელი 8 ვაგონის შემადგენლობით თეთრი ყვავილით. შახტახტის სადგურზე ტვირთება სახალხო სასურსათო კომისარიატისთვის 7 ვაგონი ხორბალი და ორი ვაგონი ბორცი.

ფედერაციისთვის.

ეჩმიაძინში შესდგა მთელი რიგი უპარტიოთა კონფერენციები ამიერკავკასიის რესპუბლიკათა ფედერაციის შესახებ.

გლეხობა და მშრომელი ესალმებიან ფედერაციას, როგორც თავდებს ძველ ურთიერთობისას კავკასიის ხალხებისა.

ᲠᲐᲓᲘᲝ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲐ

კავკაზი. 19 დეკ. (დეკ. **ქალაქის სახმო.** შესდგა სახეიმო გახსნა ქალაქის საბჭოსი, რომელშიაც არჩეული 2 უპარტიო დანაწევრი სულ კომენისტები. მისასალებელ სიტყვების შემდეგ მე-5 ყრილობა დადგეთა სხდომის საქმიან—ნაწილზე.

რკინის-გზელთა მუშაობა. ოქტომბრის განმავლობაში კავკაზის რკინისგზის დეპოში შეკეთებულია 230 ორთქმავალი. ერთი თვის განმავლობაში მოთხოვნილი იყო 753 ორთქმავალი, მიეცა 680. მოეცემლობა აღსანიშნა მასალათა უქონლობის მიუხედავად სტუდენტობაში აწყარა უკმაყოფილება და მრავალი პრალდებები გაისმის გამგეობის მიმართ.

და რიცა განსთოვის სახალხო კომისარიატი ნიშნავს კომისიას გამგეობის სარეგზოთ, ეს უკანასკნელი სხვა მხრით ჩვენი უმოქმედობით სტუდენტობის მასხეში, მეორე მხრით თავშეუბედობით ჩვენ არ შეკვილართ სტუდენტობაში ჩვენი პრინციპები, ჩვენი აგიტაციით საბჭოთა სისტემის პოპულარიზაციით, მშრომელთა დიქტატურის ძირითადი თვისებების დემონსტრაციით არ მოვსულვართ და არ უხელიხ ჩვენს სტუდენტობას.

ამ გარემოებით სარგებლობს ერთი ნაწილი შავიასეული სტუდენტობისა, რომელსაც ბეჯითად გაუვლია კვლის უნივერსიტეტის კურსი მენშევიკების გასაკუთრებული ბანაკი და ახლა ცდილობს ამ ბანაკის ბელისუფლების ორგანოებში შეჭრას, ისე, თითქოს ეს ორგანოები ჩვენ ვართ, ჩვენ ვაკონტროლებთ მათ საქმიანობას და ჩვენ ვაძლევთ მათ ხელმძღვანელობას.

ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ ის მოწაფეობითი ატმოსფერა, რომელიც დღეს ფაქტიურათ სუფევს სახელმწიფოებრივ სისტემა, ხელს შეუწყობს ამ ნაწილის გაწმენდას და ის ელემენტები, რომელნიც ჯერ კიდევ ვერ გაერკვნენ ახალ ვითარებაში, ან ვერ გაბედეს ამ ვითარებასთან შეგუება, ან ბოლოს და ბოლოს ვერ გაიგეს ის ისტორიული ამოცანები, რომელიც ჩვენ ვართ ამ ეპოქის წინაშე, ეს ელემენტები ან ჩვენ მოვიშორებთ ან ისინი თვითონ მოვლენ ჩვენ ბანაკში.

ᲕᲘᲗᲔᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲔᲑᲨᲘ

ᲡᲝᲮᲘᲗᲘ

არჩევნები ხაჯაში.

ერეგანში 19 დეკემბერი. მუშათა და წითელარმიელთა დეპუტატების ქალაქის საბჭოში არჩევნების წინასწარი აგიტაცია დაიოდა. არჩევნები დაიწყება 20 დეკემბერს და გაგრძელდება ერთ კვირას. 20 დეკემბერს შესდება სარჩევნო სპორთ კრება, ტრანსპორტის, მელიორაციის, აღმშენებლობა, სახალო კომისარიატის და კომუნალურ მეურნეობის მეზობელთა კავშირებისა.

პედაგოგიური მუზეუმი.

ვიდთა განმანათლებლობაში 17 დეკემბერს შესდგა საზეიმო კრებაზე სომხეთის პირველი პედაგოგიურ მუზეუმისა.

სომხეთის სახელმწიფო გამომცემლობა.

გამომცემლობითი საქმის ტექნიკური ბრძოლა მოვკარების მიზნით სახელმწიფო გამომცემლობამ მიიღო მთელი რიგი ზომები. მოსკოვიდან და ბაქოდან სპეციალის სომხური შრიფტი. პირველ რიგში შეუდგებიან სახელძღვანელოების ბეჭდვას. სახელმწიფო გამომცემლობასთან დაარსებულია პედაგოგიური და სპრობაგანდო განყოფილებანი. ვამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

პიონერთაფიული ცენტრები.

ლომეთში ისოთ-ამწყობთა უყოლეობის და საერთოდ პოლეგრაფიტების საქორობის გამო, სამ. განათლების კომისარიატის დადგენილებით, პირველ სახელმწიფო სტამბასთან დაარსებულია პიონერთა ცენტრი. ამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

სახალხო სასურსათო კომისარიატის მიღებაზეებიდან.

ერეგანში ჩამოვიდა სახ. სას. კომისარიატის სახელზე მატარებელი 8 ვაგონის შემადგენლობით თეთრი ყვავილით. შახტახტის სადგურზე ტვირთება სახალხო სასურსათო კომისარიატისთვის 7 ვაგონი ხორბალი და ორი ვაგონი ბორცი.

ფედერაციისთვის.

ეჩმიაძინში შესდგა მთელი რიგი უპარტიოთა კონფერენციები ამიერკავკასიის რესპუბლიკათა ფედერაციის შესახებ.

გლეხობა და მშრომელი ესალმებიან ფედერაციას, როგორც თავდებს ძველ ურთიერთობისას კავკასიის ხალხებისა.

ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ-ᲒᲖᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

კავკაზი. 19 დეკ. (დეკ. **ქალაქის სახმო.** შესდგა სახეიმო გახსნა ქალაქის საბჭოსი, რომელშიაც არჩეული 2 უპარტიო დანაწევრი სულ კომენისტები. მისასალებელ სიტყვების შემდეგ მე-5 ყრილობა დადგეთა სხდომის საქმიან—ნაწილზე.

რკინის-გზელთა მუშაობა. ოქტომბრის განმავლობაში კავკაზის რკინისგზის დეპოში შეკეთებულია 230 ორთქმავალი. ერთი თვის განმავლობაში მოთხოვნილი იყო 753 ორთქმავალი, მიეცა 680. მოეცემლობა აღსანიშნა მასალათა უქონლობის მიუხედავად სტუდენტობაში აწყარა უკმაყოფილება და მრავალი პრალდებები გაისმის გამგეობის მიმართ.

და რიცა განსთოვის სახალხო კომისარიატი ნიშნავს კომისიას გამგეობის სარეგზოთ, ეს უკანასკნელი სხვა მხრით ჩვენი უმოქმედობით სტუდენტობის მასხეში, მეორე მხრით კი—სტუდენტობის ცალკე ნაწილის თავშეუბედობით.

ჩვენ არ შეკვილართ სტუდენტობაში ჩვენი პრინციპები, ჩვენი აგიტაციით საბჭოთა სისტემის პოპულარიზაციით, მშრომელთა დიქტატურის ძირითადი თვისებების დემონსტრაციით არ მოვსულვართ და არ უხელიხ ჩვენს სტუდენტობას.

ამ გარემოებით სარგებლობს ერთი ნაწილი შავიასეული სტუდენტობისა, რომელსაც ბეჯითად გაუვლია კვლის უნივერსიტეტის კურსი მენშევიკების გასაკუთრებული ბანაკი და ახლა ცდილობს ამ ბანაკის ბელისუფლების ორგანოებში შეჭრას, ისე, თითქოს ეს ორგანოები ჩვენ ვართ, ჩვენ ვაკონტროლებთ მათ საქმიანობას და ჩვენ ვაძლევთ მათ ხელმძღვანელობას.

ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ ის მოწაფეობითი ატმოსფერა, რომელიც დღეს ფაქტიურათ სუფევს სახელმწიფოებრივ სისტემა, ხელს შეუწყობს ამ ნაწილის გაწმენდას და ის ელემენტები, რომელნიც ჯერ კიდევ ვერ გაერკვნენ ახალ ვითარებაში, ან ვერ გაბედეს ამ ვითარებასთან შეგუება, ან ბოლოს და ბოლოს ვერ გაიგეს ის ისტორიული ამოცანები, რომელიც ჩვენ ვართ ამ ეპოქის წინაშე, ეს ელემენტები ან ჩვენ მოვიშორებთ ან ისინი თვითონ მოვლენ ჩვენ ბანაკში.

ᲕᲘᲗᲔᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲔᲑᲨᲘ

ᲡᲝᲮᲘᲗᲘ

არჩევნები ხაჯაში.

ერეგანში 19 დეკემბერი. მუშათა და წითელარმიელთა დეპუტატების ქალაქის საბჭოში არჩევნების წინასწარი აგიტაცია დაიოდა. არჩევნები დაიწყება 20 დეკემბერს და გაგრძელდება ერთ კვირას. 20 დეკემბერს შესდება სარჩევნო სპორთ კრება, ტრანსპორტის, მელიორაციის, აღმშენებლობა, სახალო კომისარიატის და კომუნალურ მეურნეობის მეზობელთა კავშირებისა.

პედაგოგიური მუზეუმი.

ვიდთა განმანათლებლობაში 17 დეკემბერს შესდგა საზეიმო კრებაზე სომხეთის პირველი პედაგოგიურ მუზეუმისა.

სომხეთის სახელმწიფო გამომცემლობა.

გამომცემლობითი საქმის ტექნიკური ბრძოლა მოვკარების მიზნით სახელმწიფო გამომცემლობამ მიიღო მთელი რიგი ზომები. მოსკოვიდან და ბაქოდან სპეციალის სომხური შრიფტი. პირველ რიგში შეუდგებიან სახელძღვანელოების ბეჭდვას. სახელმწიფო გამომცემლობასთან დაარსებულია პედაგოგიური და სპრობაგანდო განყოფილებანი. ვამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

პიონერთაფიული ცენტრები.

ლომეთში ისოთ-ამწყობთა უყოლეობის და საერთოდ პოლეგრაფიტების საქორობის გამო, სამ. განათლების კომისარიატის დადგენილებით, პირველ სახელმწიფო სტამბასთან დაარსებულია პიონერთა ცენტრი. ამოვიდა პირველი გამოცემა სახელმწიფო გამომცემლობისა: „დაკარაკეული შრომა“ და მარქსის „კაპიტალი“—შეიმანის თარგმანი.

სახალხო სასურსათო კომისარიატის მიღებაზეებიდან.

ერეგანში ჩამოვიდა სახ. სას. კომისარიატის სახელზე მატარებელი 8 ვაგონის შემადგენლობით თეთრი ყვავილით. შახტახტის სადგურზე ტვირთება სახალხო სასურსათო კომისარიატისთვის 7 ვაგონი ხორბალი და ორი ვაგონი ბორცი.

ფედერაციისთვის.

ეჩმიაძინში შესდგა მთელი რიგი უპარტიოთა კონფერენციები ამიერკავკასიის რესპუბლიკათა ფედერაციის შესახებ.

გლეხობა და მშრომელი ესალმებიან ფედერაციას, როგორც თავდებს ძველ ურთიერთობისას კავკასიის ხალხებისა.

ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ-ᲒᲖᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

კავკაზი. 19 დეკ. (დეკ. **ქალაქის სახმო.** შესდგა სახეიმო გახსნა ქალაქის საბჭოსი, რომელშიაც არჩეული 2 უპარტიო დანაწევრი სულ კომენისტები. მისასალებელ სიტყვების შემდეგ მე-5 ყრილობა დადგეთა სხდომის საქმიან—ნაწილზე.

რკინის-გზელთა მუშაობა. ოქტომბრის განმავლობაში კავკაზის რკინისგზის დეპოში შეკეთებულია 230 ორთქმავალი. ერთი თვის განმავლობაში მოთხოვნილი იყო 753 ორთქმავალი, მიეცა 680. მოეცემლობა აღსანიშნა მასალათა უქონლობის მიუხედავად სტუდენტობაში აწყარა უკმაყოფილება და მრავალი პრალდებები გაისმის გამგეობის მიმართ.

და რიცა განსთოვის სახალხო კომისარიატი ნიშნავს კომისიას გამგეობის სარეგზოთ, ეს უკანასკნელი სხვა მხრით ჩვენი უმოქმედობით სტუდენტობის მასხეში, მეორე მხრით კი—სტუდენტობის ცალკე ნაწილის თავშეუბედობით.

ჩვენ არ შეკვილართ სტუდენტობაში ჩვენი პრინციპები, ჩვენი აგიტაციით საბჭოთა სისტემის პოპულარიზაციით, მშრომელთა დიქტატურის ძირითადი თვისებების დემონსტრაციით არ მოვსულვართ და არ უხელიხ ჩვენს სტუდენტობას.

ამ გარემოებით სარგებლობს ერთი ნაწილი შავიასეული სტუდენტობისა, რომელსაც ბეჯითად გაუვლია კვლის უნივერსიტეტის კურსი მენშევიკების გასაკუთრებული ბანაკი და ახლა ცდილობს ამ ბანაკის ბელისუფლების ორგანოებში შეჭრას, ისე, თითქოს ეს ორგანოები ჩვენ ვართ, ჩვენ ვაკონტროლებთ მათ საქმიანობას და ჩვენ ვაძლევთ მათ ხელმძღვანელობას.

ჩვენ დარწმუნებულნი ვართ, რომ ის მოწაფეობითი ატმოსფერა, რომელიც დღეს ფაქტიურათ სუფევს სახელმწიფოებრივ სისტემა, ხელს შეუწყობს ამ ნაწილის გაწმენდას და ის ელემენტები, რომელნიც ჯერ კიდევ ვერ გაერკვნენ ახალ ვითარებაში, ან ვერ გაბედეს ამ ვითარებასთან შეგუება, ან ბოლოს და ბოლოს ვერ გაიგეს ის ისტორიული ამოცანები, რომელიც ჩვენ ვართ ამ ეპოქის წინაშე, ეს ელემენტები ან ჩვენ მოვიშორებთ ან ისინი თვითონ მოვლენ ჩვენ ბანაკში.

ᲕᲘᲗᲔᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲔᲑᲨᲘ

ᲡᲝᲮᲘᲗᲘ

არჩევნები ხაჯაში.

ერეგანში 19 დეკემბერი. მუშათა და წითელარმიელთა დეპუტატების ქალაქის საბჭოში არჩევნების წინასწარი აგიტაცია დაიოდა. არჩევნები დაიწყება 20 დეკემბერს და გაგრძელდება ერთ კვირას. 20 დეკემბერს შესდება სარჩევნო სპორთ კრება, ტრანსპორტის, მელიორაციის, აღმშენებლობა, სახალო კომისარიატის და კომუნალურ მეურნეობის მეზობელთა კავშირებისა.

პედაგოგიური მუზეუმი.

ვიდთა განმანათლებლობაში 17 დეკემბერს შესდგა საზ

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური ორგანო

საქართველოს კომუნისტური პარტიის XI ყრილობის დადგენილება

საქართველოს კომუნისტური პარტიის პირველი ყრილობა მოწვეულ იქნება 1922 წლის 15 იანვარს.

დღის წესრიგი:

1) მოხსენება საქართველოს საერთაშორისო და შინაურ მდგომარეობის შესახებ — მოხს. ამხ. ს. ყავთარაძე.

2) პარტიის ცენტრალური კომიტეტის და საორგანიზაციო ბიუროს მოხსენება — მოხს. ამხ. მამია ორახელაშვილი.

3) პარტიის უფლებრივი პროგრამა და მისი მონაწილეობა წარმოებაში, ს. ს. ს. რ. პროფესიონალური ორგანიზაციები რ. კ. პ. სიმპათიები და წოდება პროფ ტიპ თან—მოხს. ამხ ნაზარეტიანი.

4) ს.დ.ლ. პარტიული პოლიტიკა 1905 წ. და ს.ფ. გ.ტარების პირობები სახ. ჯოთან საქართველოში—მოხს. ამხ. ტოროშელიძე.

5) ადგილ-ადგილის პოლიტიკა საკუთარ საქართველოში—მომხსენებელი ბელი ფ. ლ. პა ძანიანც.

6) კოოპერაცია—მოხს. ამხ. მიხეილ ოკუჯავა.

7) საკუთარი პოლიტიკა—მოხს. ამხ. ერმოლაიშვილი.

8) სააქციო ფილიალი ოთხეთა საქართველოში—მოხსენებელი ამხ. ბ. ყვირკელია.

9) ქალაქები და კავშირები საქართველოში—მოხს. ამხ. ორახელაშვილი.

10) პარტიული ბიბლიოთეკა-ლიტერატურის მოპოვება ადგილობრივ პარტიის ფუსკიებში—მოხს. ამხ. ლიბედინსკი.

11) პარტია და ახალგაზრდობა. კომუნისტური კავშირი—მომხსენებელი ამხ. ბ. ყვირკელია.

12) პარტიული ცენტრის არჩევნები.

13) ცენტრალური კონტროლიორთა კომისიის არჩევნები.

14) პარტიული სახელწოდების შეცვლა.

15) ინტერნაციონალი საქმეები.

პარტიული დღის წესრიგი:

1) პარტიის ყრილობისადმი მიძღვნები ხელის სამაზრო კონფერენციებზე. პარტიის 100 წევრიანი და ქვემოთ ორგანიზაციები ერთი დელეგატი გაიგზავნება. ასეთი ორგანიზაციები ორ დელეგატს გაგზავნიან. 100-ზე მეტი წევრის მქონე ორგანიზაციები ერთ დელეგატს ყოველ 100 წევრზე.

შენიშვნა: ამ ორგანიზაციებს, რომელთაც ერთ დელეგატზე მეტი ჰყავთ, ხმის უფლება ერთ დელეგატს აქვს.

2) ს.-დ. ორგანიზაციების ანგარიშები ხელის სამაზრო კონფერენციებზე. თუ ასეთი ორგანიზაციები ორ კაცზე მეტს ირჩევენ, ანგარიშის მოსმენის უფლება ორ დელეგატს აქვს.

3) ცენტრალური კომიტეტის და საორგანიზაციო ბიუროს ანგარიშები.

4) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

5) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

6) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

7) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

8) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

9) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

10) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

11) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

12) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

13) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

14) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმები.

15) პარტიის ფუნქციები და ორგანიზაციული ფორმ

თავ ელევატორის გასწორების, ნავთსადგურის ტერიტორიის გასწორების და სხვათა შესახებ. აღპრულია შეამზადოს ჰიპოთეზა და ჰიპოთეზა-დოკუმენტი მორის ლიანდაგის შეკეთების შესახებ, სადაც 6 ვერსის სიგრძეზე არის შავი ქვის 80 საწყობი. კომიტეტმა აღარა შეამდგომლობა საქართველოს სახალხო ბანკიდან ექსპორტიორების მიერ ბანკში დაგროვებულ მადას დატვირთვის ნებართვა ძალიან შესახებ, რადგან მისი გადახდა ფორმა ის მოლოდინე გემებისათვის ძლიერ საჭიროა. შეამდგომლობა გაძლევებულია მათ, რომ ვითარდას ბაქოსაკენ ფულის ოპერაციები შესწყვეს, საკუთარი დაწესებულებებსა აი შეეძლოთ მისცენ ოქრო და გაასახლებინა ვაგონების შესახებ, ამის გამო ეკასპორტიორებს, რომელებმაც ვაგონების შეკვეთა დააგროვეს მაღალ დაკვირვებით, აი შეეძლოთ აწვიმდეთ დაგროვებულ მადას დატვირთვა. კომიტეტმა ძირ აღნიშნული ცენტრ. ტოა. წყარიბეჭდილი შეშობა, როშეკლაც ოკისთა ნოემბრიდან შავი ქვის გადატვირთვა სად. შორაპანში და ნოემბერიდან გადატვირთა 150 ვაგონზე ეტი, ოთხლეთა დიდი ბახია იღეთ გადფორტვითთავით.

საქონლის გადატანის გამო.

გაერთიანებულ საგარეო ვაჭრობის კოორდინაციის იტყობინება საყურედთათ, რომ ყველა ნებართვები, მიცემული ვაღია უმეტესათ საქონლის სახელით გაიცა გასატანათ გაუქმებულია 15 დეკემბრიდან.

საერთო საექსპორტო გეგმა.

გაერთიანებულ საგარეო ვაჭრობის მოსაგვარიშე-საგეგმო სექციაი ამჟამად მასალის საექსპორტო გეგმის შესადგენათ.

ლითონის მრეწველობის დამუშავების გადაჯავშნა სამეურნეო საფუძველზე.

ეს საკითხი განიხილეს საქ. პროფკავშირის საბჭოს ეკონომიურ განყოფილების სხდომაზე, სადაც მონაწილეობას იღებდენ სახ. მეურნ. უმ. საბჭოს მეთაობეთა განყოფილების და მეღითონეთა კავშირის წარმომადგენელნი. თათბირმა დაადგინა ცნობილ იქნეს საჭიროთ, ლითონის მრეწველობის დამუშავების გადასვლა სამეურნეო-კომერციულ საფუძველზე 15 დეკემბრიდან. ახალ საფუძველზე გადასვლის დროს მიეწოდა კომისიას, რომელსაც შემადგენლობაში შეეყენენ მეღითონეთა კავშირის, მეღითონეთა განყოფილების, მეშა-გლეხთა ინსპექციის, სახ. მეურნ. უმ. საბჭოს ფინანსური სანაზღაურო განყოფილების წარმომადგენლები—შეადგინოს ფრცელი ღირსა ინვენტარისა თვითეული წარმოებისა. საოპერაციო საკითხის შესახებ დადგენილია: 1) მეღითონეთა განყოფილებაში დაწესდეს კოლეგიალური მართველობა; თავმჯდომარეთ ამხ. კალანდაძე და წევრებათ ამხ. დელმანტოვიჩი და გარინი, 2 ქარხნებმა დაწესდეს ერთ პროცენტი გაჭრობლობა, 3) ქარხნების მიეცეს შინაური სამეურნეო ავტონომია, ამასთანავე ერთათ თათბირმა დადგინა მიეწოდოს მეღითონეთა განყოფილებას კავშირთან ერთად, სასწრაფოთ დაამუშაოს და წარადგინოს საქ. პროფკავშირის საბჭოს ეკონომიურ განყოფილებაში თავისი შეხედულება წარმოების კონცერტაციის შესახებ. წარმოებების მომართვები საკითხის შესახებ დადგენილია: 1) თავი პატყარონ ყველა საწარმოებს წარმოებებთან, 2) ცნობილი იქნეს საჭიროთ, რომ მომართვების საბჭომ მისცეს ლითონის განყოფილებას ყველა სამი თვისთვის საჭირო მასალა სხვისა ხასით. მთელი ლითონის მრეწველობის ფინანსირებით უზრუნველყოფოთ საკითხის შესახებ დადგენილია: 1) საქართრო იქნეს ცნობილი ვიდესა 2 მილიარდ მანეთისა ლითონის განყოფილების საჭიროებისათვის უპროცენტო, რომელის მიეცეს უნდა დასრულდეს ორი თვის ვადით დღიდან სესხის მიცემისა, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო ვალდებულია გადაუხადოს ხელშესხი შეღითონეთა განყოფილებას 15 დეკემბრამდის. სატარაფო საკითხის შესახებ დადგენილია დაწესდეს ნარდი შრომის ხელფასი, რომელიც უნდა გამომდინარეობდეს ახალი ტარიფიდან იმ პირობით, რომ ადგილნელი უნდა იქნეს ომის წინა დროის ნორმების გამოშუალება.

სემკერვალო-საფეიქრო მრეწველობის გადაჯავშნა სამეურნეო საფუძველზე.

საქართველოს პროფკავშირის საბჭოს ეკონომიურ განყოფილების სხდომაზე ხდა მონაწილეობას იღებდენ სახ. მეურნ. უმ. საბჭოს ფეიქარ-მკერავთ გაერთიანების და ფეიქარ-მკერავთა მრეწველობის მეშვთა კავშირის წარმომადგენელნი, დადგენილია: საფეიქრო-საკერავი მრეწველობის გადაყვანა სამეურნეო-კომერციულ საფუძველზე საჭიროთ იქნეს ცნობილი გარდა ცენტრალურ სამკერავლო სახელოსნოსი, რომელიც რჩება სახელმწიფო მომარაგებაზე. ორგანიზაციული საკითხის შესახებ დადგენილია, დაწესდეს ფეიქარ-მკერავთა სამრეწველო გამგეობათა ერთ პირობენული გამგეობა. ნაწარმოების კონცენტრაციის შესახებ დადგენილია: ფეიქარ მკერავთა განყოფილების განკარგულებაში დასტოვოს შემდეგი წარმოებანი: 1) უოფილი ფაბრიკები მაზედ შეკოწვისა, მოვარაძისა, ხრინველისა და ძმების ზუატოგოისკენისა, 2) სამკერვალონი: ცენტრალური სახელმწიფო ფაბრიკა (გაითვის ქუჩა № 3.) ტან-საცმელის სახელოსნო. მელიქოვის ტ ალესაღრეს ქუჩის კუთხეზე, კოსტიუმიცეული სპეციალთა და ხაუთლიის საკერვალო. ყველა დანარჩენი წარმოებანი გაიყვნენ ან დაიხურონს. სატარიფო საკითხის შესახებ დადგენილია: 1) შეკოწილნ ახალი ტარიფი, რომელიც გამოშვე მიეებული აქ. პროფკავშირის საბჭოს შრომის სახორ. განყოფილების ძირ და მიეცეთ ხელშესა ხატერით და ფულით იმ პრინციპის მიხედვით, რომელიც დაწესებულია შრომის სანორმო განყოფილების მიერ. 2) გადაწყვეთნის ყველა ოქმები ხარ შრომის ხელფასი, მ, აააი ტარიფის შეღოქების შედეგ მოიხსნას მუშა-მოსამსახურეთა საღუსაათო ულეფიანს. ფიხახისა და მოპარაგების საკითხის შეახებ დადგენილია, თვეღი ფეიქარ-მკერავთა საკრუველის, გარდა ტეხნიკურა სამკერვალო სახელოსნოსი, ესათა საწყლადოდ მოსალოგება, როგორც ფულით, აგრეთვე მატერიალურად, 2) თოლი ხელი მასალა, სათოთი, მასალეი, ფარჩიები და სახეიროდ ფაბრიკატები გადაიცემან ფეიქარ-მკერავთა სამრეწველო განყოფილების განკარგულებაში: 3) პიეიიპოს ყარიფეთა ათა დიდი საკითხის გადაჭრის დროს საქეფიციო ავტორიტეტა; 4) წარმოებებია და მუშეთა მოპარაგება აწარმოვნენ სასურსათო კომისიათა ტის და მომარაგების საბჭოს საშუალებით. იმ შემთხვევაში, თუ ეთი ეთარტ ან პასუხი არ გასცეს ოთხ ხოვნილებას სამი დღის განმავლობაში ხება ეძლევთ შეიძინონ გარეთ საჭიროთ საგნები; 5) დაწესდეს საკვლევებო პროდუქტით კოოპერაციის შეკვასებელ კომიტეტთან წეოდეგენით და დასაბუთებულ; 6) დაწესდეს ერთი ფასი, სახამ შეცვლილი იქებოდეს სახელმწიფო დაწესებულებათაგან, და ეთრე კეთო ოოკანიზაციის და პირებისთვის. კოპერაციის აღრიცხვის საკითხის შესახებ დადგენილია: მიეცნოს კომისიას, რომლის შემადგენლობაში შეეძლენ ფეიქარ-მკერავთა სამრეწველო განყოფილების, ოფა გლეხთა ინსპექციის, პროფკავშირის, უმაღლეს სახალხო მეურნეობის საბჭოს ფინანსური სანაზღაურო განყოფილების წარმომადგენელნი, თამაძეისის ფეიქარ-მკერავთა სამრეწველის მთელი ქონების აღწერა.

მომარაგების საბჭოს განკარგულებაში წარმოებათა პროდუქტების გადარიცხვის საკითხის შესახებ მწარმოებელთა მოგების ბარაზე დადგენილია: 1) საფეიქრო-მრეწველობაზე დაარსდეს 5 პროც. გამოსაცხვი. 2 რაც შეეხება სამკერავლო მრეწველობას—დაეკვლის განყოფილებას კავშირთან ერთად პროცენტულ გამორიცხვის დაწესებას და ამის ს. კ. ეკონომიურ განყოფილებაში დასამტკიცებლათ წარდგენა.

შრომის ბირვა

ნ ა მ ე ქ ა რ ი

შესდგა სამეული თოლის ნამეჩის წინააღმდეგ საარა ულეკლად რკინის გზებზე. საქეელში შეიიღეს შრომის კომისარიატი, რკინის გზის სამართველოს და რკინის გზის საგანგები კომისიის წარმომადგენები. რკინის გზის ლიანდაგის გასწორებით შეშრომებს მახლობელი სოფელი შრომის ბეგარით.

ბეგარა მეეტლეთათვის

შრომის კომისარიატის, „ტრამვაის“ და მსუბუქ მეეტლეთა კავშირის წარმომადგენელთა საგანგებო თათბირმა დაადგინა: ის მეეტლეთათვის, რომელთაც აქვთ მსუბუქი ეტლები, შემოიღონ ბეგარა. ეს ბეგარა შემოღებულია როგორც დროებითი ზომა.

მიწების მორწყვა.

შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ ბაღდადის საზოგადოების მ-წების მოსარწყვად მეშობის საწარმოებლათ, ნება დართულია შრომის ბეგარა. თანახმად ხარჯი-ღირებულისა მთელ მეშობისათვის საჭიროა 26.000 მეშა-დღე, 1400 მოწოდებისდღე. ნაწილი მეშობისა უკვე შ ს ორულებულია. წინათ მეშობის აწარმოებდა მიერო-ელმშენებლობითი განყოფილება, ახლა კი იგი დაეკვა ქუთაისის შრომის განყოფილებას.

რკინის-გზის მე-17 უბნის შეკეთება.

რკინის-გზათა მე-17 უბნის (ბაქოს ხაზი შესაკეთებლად, საჭიროა 210 მეშა 3 თვის ვადით. მთელი საჭირო მეშა ძალის რაოდენობის მოწვევა განსზრახულია მეშა-ძალის აღრიცხვის საშუალებებით.

დაბეჭდილა ნომბერში ამიერ-კავკასიის რკინის გზებზე

მშრალი საქონელი:

სახ. სასურსათო. კომის. 1187 ვაგ.	
სამხედრო	1813 „
სამეურნეო	861 „
სხვა და სხვა უწყებისა	896 „
ს. მ. უ.	834 „
ცენტროკავშირისა .	212 „
ს. კ. პ. პიროსისა . .	10 „
ხალხის გადასაყვანი .	102 „
შენობის მასალა . .	48 „
შეშა	638 „

სულ 7141 ვაგონი

ამის გარდა გადატვირთულია სადგურ შორაპანში შაი ქვა 642 ვაგ.

ნავთის ტვირთი

ბაქოს ჩასახეს რკინის გზისთვის ნავთი 866 ვაგონი.

ცერძო პირებისთვის . .	77 „
ცერისინი.	26 „
ფისი	2 „
სიმენტი	6 „

საგარეო ვაჭრობის კომისარიატს გაეგზავნეს ბათომში: ზეთი 497 ვაგონი, სხვა და სხვა უწყებას და პირებს ბენზინი 29 ვაგონი. სულ 1506 ვაგონი.

ძველი და ახალი

(საუბარი სოფლის მკითხველთან)

I

ჩვენი გაჭირვება და მისი წყაროები

დღეს ყველა ცხოვრების უმაღლესი. ყველაფერი გაძვირდა, შრომა არ ფასდება, ჯამაგირები არ გვყოფნის, მოუსავლობამ მთლათ მოგვითავა ხელი—ეს ისმის ყოველ მხრიდან.

იმედ დაკარგული ერთი მეორეს შეეტირით ჩვენ უბედურობას და თითქმის თავიდანვე გადაეკრძყვეტია, რომ გამოსავალი აოსათ აოის. მათლა კი-ასე უოველგვია ჩვენი მდგომარეობა?

ხუ თუ არსაიდანაა ხსნა და საშველი?

რაშია ჩვენი უბედურობა?

ჯერ ერთი იააი, რომ მშამელი ბეგვია და მცირეწელი კი ცოტა. მეთვეეთ დაყუეეულებები. დაუკვლათ მათ საკვალათაოს, მიდით იქ საათვო დროს. იქ ან გულხელ დაკრეფილ სხედან და იეთ აეეთ დაუკოთიეე და ჭიოეს იეთხეკეს და ატყეულებ. ნეოუ ვის გხეეიაო, ოთო იქ არ იეოს. ყეეკი ჩაიოეხაკი, სწავლა ჩაიოეჩენილი სტუდენტი, გახეკაეული ააააუოთ, გაძაკუეებეული ატყეულები, გაეუეეებეული ატყეულები. ერთი სიტყვით ყველა ეკონომიის ეკ წყალი ხაღი. იქ ათ ათის თოლოდ და წყის ხაღი. იქ ათ ათის თოლოდ და, ვისაც პატივი აღარ უნდა ეკუთვნოდეს ამ დაწესებულებებში—იქ ცოტა მეშები და უკოო ეკიტა გეხეკები.

რად მოუკაია ამდენ „ეკაია“ ხალხს ეს თავი?

ეს ძველი მისახედრი არაა.

საქმითა ხელისუფლება—შრომელი ხალხის ბატონობის ოარაღია—ესაი საბელმწიფო წესწყობილების ორგანა. საქეთა ხელისუფლება ძირიან ფესვებამთ სკვლის დღეიდე არსებულ სახელმწიფო აპპარატის სახეს, მის შინაარს, შეადგენლობას და დანიშნულებას. აქ ყოველივე მზრომელთა სახელისუფლებო, მისი მფლობიოეი გასაფსკრისებელთათ აოის მოწყობილი. ეს დღემდე არავის მოსწერია. ეს დღემდე არავის მოსწერია. ეს ხალხის მეურხეობის საბჭოს ფინანსური სანაზღაურო განყოფილების საბჭოს არიქეთა, თითონ შეშელი და მშერეი აკოდევლებად წყეთისოფელს. ბურუჟი ლაჰე ისეთად ხელს და არხეინთ შეეჭცოდა „ლეთისაგან მოცემულ“ სიკეთედროვეიდე. თავადაზნაურობა კეიდს ეწერდა. კვეყანის მოცლა პატრონობა კი პრისტავსა და უოიადნაც ჰქონდა ჩაბარებული. ერთი სიტყვით, თავის საქმე ყველას ჰქონდა მინაღილი: მეეშა ოოოა კვეყანას ბატონობა—მისთვის, მის ცხოვრების დასატკბობით იყო ყოველივე მოწყობილი და მოძართული; მზომელი კი ცხოვრების გარეშე იყო გაოიეული; ყოოლი ოდენ ეკონომიის იყო აწეებული; ეკიმი ვაჭრობა და ეკონიბისათვის ხელ-ძიეეწოდეც „ტაქსით“ ღე ეულობდა გასამპყრელოს; დაყრდნეული და უმეკრათ დარჩენილი მეშა ან გლეხი სამთხოეოოთ უნდა გამოსულიყო ეუნჩაში. ეს იყო უწონ.

გავარდა რეეოლეციის მეხი, ძველი მეყვის მთავრობა დაეშხა.

ქვეყნის მოცლა პატრონობა კერძოებულა მეზშეეკებმა ოკისოეს, მარა მათ ისეთი დაობაილური სიდინჯით მოკკიდეს საქმეს ხელი, რომ მათი არსებობა მზრომელი ხალხის მდგომარეობის გაეშკობისთას ოდნავათაც არ ცდყოფილა.

მართალია, თავიდან წესის გულისთვის ერთი ორკელ გაიარ გამოიარეს წითელი ბაირაღები, მერე ისენი გვერდზე გადადგეს და „საქმიანობას“ შეუდგნენ. მათ არ ეეუკეეიათ თავი ძველი წესების შეცვლა გადახვედრებისთვის. თუ შეიცვლა რამ ეს მხოლოდ ის, რომ ძველი თვითმყრო ბელობის ჩინოენაკეს ახალი ეეგა ბოები შეემატა. ლაეჭენი მახარაც და ბენია ჩაეკეიშვილი ერთი ხელთ. ერთი საქმის მკეთებელი ერთ საბინაოეზე მომკეიდი ხალხ შეიქნა.

ეუჩხედით რეეოლეციონერი და ძველი მეფის პოლიცი ერთმანეთს დაუხლოებულნენ, დამეგობრდნენ და ურთიერთ შორის ქეეყანა შეაჩკეს. ნეჩაენ მოტყეეებია: პრისტავი კი არ გარეეოლეციონერებეს, არამედ ეს უკანასკნელი მოხსენებაა რეეოლეციონერი და მრავალი მისი მეზაეეი გაპრისტავდა და უნდა გეხ ახდილად ეკითხოთ, რომ ახლებმა ძკელები უკან მოიტოეეს. დარჩა ყოველივე ხელუხლებელი. თავად აზნაურობას არ აწეენეს, ბურჟუაზიაც დაიცვეს „მეეშის ძალმომოებისაგან“, მღვდელეს და ბერებს ხსენებით ულუეა დაურჩინეს და რუსეთის კონტრ - რეეოლეციონერებსაც კი უწეევდნენ ძველ დაბრძანებას. ამ მოკლე სწავლა-განათლებით მათ ერთი რამე გამორჩათ—მეეზეი და გლეხები. მათთვის მხოლოდ მოთმინება დამორჩილების ჩრეეის მტკ ვერაფერი მოისაზრეს ამ ქეეენის პატრონებმა—ურჩეესა და მოუსეეერეს, რა თქმა, უნდა ძველეებეუათ ჰოილეეეთან უეასპინძლეეობდნენ.

ოოცლ დღის გამოდგა მათი ბატონობა. ატოოოის ჩართი მაინც გადატოიალდა და მის შეჩერებას ხეეოეეეეი ხეეეეეეეეეი—ძეხეეეეეი ან ქეეეხნის თან გაადაეოეეა ეუხსეეეეეეი. ოოოის მომავალი ეეეხეეეეეეი ეუხსეეეეეეი ზოოა ოოდა ოქმეეხა? ძმაც საკლით დატვირთული გაეედგნენ გზას. გამოაკოიეეეეეეი სახელოეეოის ხაჭიხა, თან მიაყოლეს ოაც თვალ მარგალიტი მოიქეხეებოდა და ისეეეც დაღონებეეეეეეი კუთხე უეეო დაღაოიდა და გაეტყდა ყეეხი.

ამ დეეოოკრეეიაში დამყარდა ჩვენში საეჭოთა ხელისუფლება. საკის სათავეეი მოექცეეს ოოლშეეიკეეეი, ოოოლშეეიკეეეც ახლა კომუნისტეეის უეოდებეეს. რეეოლეეეეეი იძისი ვისაც ოოიძ ამოოიეეეი ხალი წეეეეი გაიმართოოს, მოისპოს სიმდიდეე და სიღარიბე, მაშინაც თავის შრომის ეეისეეეეეეი ეკაკი და ეწეეეეთ მეძებეეის მოტრფიალე თავად აზნაეეოეეა. ამას ქადაგებეეს და ახორციელებეეს ბალშეეიკეეის პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ეკ კოოტენდეს სხვისი შრომით გასივებული

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ს. ს. ს. რ. შრომის განაყოფიერებების გამგეთა პირველი ყრილობა

(პირველი სხდომა, დეკემბერის 15, 1919 წ.)

სხდომას გახსნილათ აცხადებს შრომის სახალხო კომისრის პოადგილე ამხ. არ. მიქაძე, რომელსაც მიმართა დამხმარემ მისაძლეთ, მან აღნიშნა ის მნიშვნელოვანი, რომელიც აქვს რომ მუშა-ხელის აღრიცხვა-განაწილების ქ. განყოფილება ვერ ასრულებს იმ ფუნქციებს, რაც მასზეა დაკისრებული. № ბათომის მუშა ხელის აღრიცხვა-განაწილების ქ განყოფილება ისეთივეა, როგორიც იყო ყოფილ შრომის პირა. დეკრეტი, რომ მუშა-მოსამსახურეთა მიღება ყოველ-ყოველ მხოლოდ აღრიცხვის ქ. განყოფილებიდან, ვერ ხორციელდება, რაც გამოც თვით ქ. განყოფილება ვერ სარგებლობს ავტორიტეტით. სხვათა შორის, ამის მიზეზი გახლავს თვით ბათომის განსაკუთრებული პირობები, სადაც მძეგრავების სპეციფიკაცია, ცერო შრომება და სხვა. კერძო წარმოებებში ხელუახლი უფრო მეტია, ვინემ სახმოსა დაწესებულებებ-წარმოებებში, რის მეორებით ცვალეებადობით მუშებს თავისკენ იბრებენ, და ეს ხდებოდა მუშა-ხელის აღრიცხვა-განაწილების ქ. განყოფილების გარეშე. ამასთანავე ბათომში არსებული სხვა მეზობელ სახელმწიფოთა დაწესებულებებს მოყავდათ მუშები და თანამშრომლები სხვა ქალაქებიდან, მაგალითად: ტფილისიდან, ბაქოდან და ერევნიდან, როგორიც არის მისიები „ობენეტორგი", და სხვა. თუმც მუშა-ხელის აღრიცხვა-განაწილების სტატისტიკაში არ სჩანს მაგრამ თამამად ითქმის, რომ ბათომში უმუშევართა ტალღა დღითი-დღე იზრდება, რაც მოითხოვს ენერგიულ ზომების მიღებას. ადგილობრივი პროფკავშირები სცდილობდნენ და ეხლაც სცდილობენ უზრუნველჰყონ უფლებები თავიანთ უმუშევარ წევრთა, მუშათის განაწილებისას. ამ მხრივ არავითარი ინსტრუქცია არ მიგვეღო ცენტრიდან. ბათომის პროფკავშირის საბჭოთა პრეზიდიუმში იყო დადგენილი, რომ პირველ რიგში ბათომუშაზე გაეზავნილი ყოფილიყვნენ უმუშევრები, რომლებიც იყვენ პროფკავშირების წევრებად. მაგრამ ასეთმა გადაწყვეტილებამ გამოიწვია ზოგიერთ კავშირების პროტესტი და მისი განხორციელება შეფერხებულ იქმნა, რისთვისაც პროფკავშირების საბჭოსთან იქნება ის ხანათ მუშა-ხელის აღრიცხვის-განაწილების ქ. განყოფილების დაარსება. რაც შეეხება დაწესებულებათა და წარმოებებში მუშა-მოსამსახურეთა აღრიცხვის, კომისარიატს არ მოეხერხა, მაგრამ იყო გაცემული განკარაულება მუშა-მოსამსახურეთა სავალდებულო სიების შეთხოვებაზე.

შეიდგე მომხსენებელი ეხება კომისარიატის მოქმედების სხვა მხარეებსაც. სატარიფო კომისიის მუშაობა შეიქმნა კომისარიატი მონაწილეობას არ იღებდა, მაგრამ მის შეთხოვებს თვით-ყურს აღევნებდა და ამ ნიადაგზე აღმოცენებულ კონფლიქტებს განსახილველად გადასცემდა საკონფლიქტო კომისიას. ნათესავთა ერთად სამსახურის საკითხს კომისარიატი აძლევდა და მომავლისათვის მიიღებს შესაფერ ზომებს მის მოსაწესრიგებლად. შრომის დეზერტირობას, როგორც მასხეერ მოვლენას, ადგილი არ ჰქონია, მაგრამ იყო შემთხვევები, როცა კომისარიატიც ერეოდა მის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

შეკითხვებიდან გამოირკვა, რომ ბათომის შრომის სახალხო კომისარიატს არც ერთი მობილიზაცია და ბეგარა არ გაუტარებია, ასეთ საქმეთა უჭირლობის გამო. უმუშევართა უზრუნველყოფისათვის არავითარი ზომები არ მიეღია, ვინაიდან როგორც მოსხსენებელმა აღნიშნა, თვით შუშა მოსამსახურეებიც არ ყოფილან დაკმაყოფილებულნი კუთვნილი ულუფით. ბოლოს მოსხსენებელი ამბობს, რომ კომისარიატი ვერ იდგა თავის სიმაღლეზე, მაგრამ იმედია მომავლისათვის ამ ყრილობის შემდეგ მისი მუშაობა იქნება უფრო ენერგიული და ნაყოფიერი.

მოხსენების გამო გაიმართა კამათი, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღეს ამხ. მიქაძემ, გოდაბერიძემ და თორჩილამ.

მეორე საკითხი დღის წესრიგისა — ბათომის ნავსადგურის მუშაობა. მოხსენებელი ამხ. ბ. ბიბინეიშვილი აცხადებს, რომ ნავსადგურის მუშაობა ამ ბოლო დროს ძალიან ცუდ მდგომარეობაში იმყოფება. ამის მიზეზი ის გახლავთ, რომ ნავსადგურის ტექნიკური ნაწილი ძალიან ცუდ მდგომარეობაში იმყოფება. ამ ნაწილის გამოსწორებისათვის საჭიროა ფული, მაგრამ ფული ნავსადგურს არ აძლევენ